

sommige werkgevers de schade aan voertuig en lading zwaarder dan schade aan de rug van de chauffeur. Een verende stoel kan flinke schokken absorberen, maar wonderen zijn niet te verwachten. Dat komt doordat trillingen en schokken tijdens het rijden continu variëren. Zouden ze constant zijn, dan zou volledige schokdemping van de zitting mogelijk zijn door middel van een speciaal verenpakket onder of achter de zitting. Bij de demping speelt ook het lichaamsgewicht van de chauffeur een rol, vandaar dat de stoel hierop moet worden ingesteld. Veel chauffeurs nemen daar echter de moeite niet voor, waardoor de demping weer niet optimaal is. Fabrikanten spelen daarop in door hun stoelen het gewicht van de chauffeur te laten herkennen en de demping daarop automatisch af te stemmen. De absoluut trillingsvrije stoel bestaat echter nog steeds niet. Een staande houding helpt om gezondheidsschade door trillingen te voorkomen. In staande positie is het lichaam beter in staat om trillingen op te vangen. Chauffeurs voortaan maar laten staan is echter niet de oplossing, want mensen kunnen langer zitten dan dat zij kunnen staan.

WITTE VINGERS

Het verminderen van de blootstelling aan hand-armtrillingen is vooral een kwestie van het isoleren van handvatten en -grepen van arbeidsmiddelen. Hand-armtrillingen kunnen een (blijvend) effect hebben op het tastgevoel en uiterlijk van de vingers, het zogenaamde 'white finger syndrom'. Door minder knijpkracht te gebruiken en door te zorgen voor warme handen kan het ontstaan van 'witte vingers' worden voorkomen.

Momenteel leeft de preventie van schadelijke effecten van lichaams- en hand-armtrillingen nog niet echt onder deskundigen op het gebied van arbeidsomstandigheden en leveranciers van arbeidsmidde-

OOG-VINGERCOÖRDINATIE

Gezondheidsklachten door de blootstelling aan trillingen komen meestal tot uitdrukking in pijn of gevoelloosheid van lichaamsdelen. Lichaams-trillingen kunnen bijvoorbeeld tot lage-rugklachten leiden, maar ook tot klachten aan de spijsverteringsorganen en het hart- en vaatstelsel, zo blijkt uit de vakliteratuur. Andere voorkomende klachten zijn gestoorde visuele waarneming, gestoorde spraak en gestoorde oog-vingercoördinatie. De laatste klacht hoeft niet tot blijvende gezondheidsschade te leiden.

len. De Warenwet gebiedt de laatsten overigens wel om de trillingswaarden van hun arbeidsmiddelen te vermelden. Vooral bij arbeidsmiddelen die hand-armtrillingen veroorzaken, zijn deze waarden veelal in de gebruiksaanwijzing terug te vinden.

De schadelijke effecten van lichaams- en hand-armtrillingen leven niet echt onder arbodeskundigen en leveranciers van arbeidsmiddelen

Op het gebied van lichaamstrillingen hebben arbo-diensten en andere deskundigen nog een markt te winnen. Na de invoering van de grenswaarden moet er veel meer worden gemeten en berekend bij voorkomende trillingen. Niet alleen om de concurrentie met slechte arbeidsmiddelen onmogelijk te maken, maar ook in het belang van de gezondheidspreventie, eventuele schadeclaims, het gezondheidstelsel en de sociale verzekering. «

BIJZONDERE CATEGORIEËN WERKNEMERS

Mensen met klachten aan de lage rug kunnen ernstige gezondheidsproblemen krijgen wanneer ze aan trillingen worden blootgesteld. Desondanks komt het voor dat werknemers met lagerugklachten alternatieve werkzaamheden op een vorkheftruck krijgen aangeboden. De lichaamsschokken en de (getordeerde) houding waarmee zij moeten rijden, maken de kans op uitval eerder groter dan kleiner. Vandaar dat bij het opstellen van de risico-inventarisatie en -evaluatie rekening moet worden gehouden met bijzondere categorieën werknemers. Hieronder vallen onder anderen alle werknemers met een ziekte of een gebrek. Ook zwangere vrouwen en vrouwen die borstvoeding geven, behoren tijdelijk tot deze categorie. Zij mogen onder de huidige wetgeving niet worden blootgesteld aan waarden die hoger liggen dan de helft van de toekomstige actiewaarde (namelijk $0,25 \text{ m/s}^2$). Mocht uit metingen blijken dat het werk voor hen niet toelaatbaar is, dan moet de werkgever ander werk voor hen zoeken. Ook kan hij deze vrouwen meer pauzemomenten geven, waardoor de dosis lichaamstrillingen afneemt en dus ook de kans op schade. Begrijpelijk dat werkgevers minder gecharmeerd zijn van de inzet van vrouwelijke vorkheftruckchauffeurs.